

عوامل اجتماعی موثر بر میزان اعتماد اجتماعی در بین اعضای هیات علمی^۱

دکتر مجید کفاشی^۲، نادر آزاده^۳

چکیده

پژوهش حاضر با عنوان «بررسی عوامل اجتماعی موثر بر میزان اعتماد اجتماعی در بین اعضای هیات علمی دانشگاه آزاد اسلامی واحد رودهن در سال ۸۹-۱۳۸۸» است. هدف این پژوهش شناخت عوامل تاثیر گذار بر میزان اعتماد اجتماعی در بین اعضای هیات علمی و دستیابی به یک الگوی نظری تحلیلی می باشد که با استعانت از نظریه های مرتبط، عوامل مهم و اثر گذار مورد بررسی قرار می گیرد.

پژوهش حاضر با طرح پرسشهایی، به تحلیل و تبیین موضوع پژوهش پرداخته است. روش تحقیق این پژوهش، پیمایشی و ابزار گردآوری اطلاعات، پرسشنامه است. نمونه مورد مطالعه ۱۸۰ نفر از اعضای هیات علمی دانشگاه آزاد اسلامی واحد رودهن هستند که با روش نمونه گیری خوشه ای و در نهایت با استفاده از روش تصادفی ساده انتخاب شده اند. برای آزمون مدل نظری تحقیق از نرم افزار لیزرل^۱ استفاده شده است. نتایج این پژوهش بر وجود یک الگوی رابطه آماری مستقیم بین متغیر های مستقل و متغیر وابسته حکایت دارد. به عبارت دیگر رابطه معنی داری و مستقیم بین متغیر های مستقل شامل سنت گرایی، تحصیلات و درآمد با متغیر وابسته میزان اعتماد اجتماعی وجود دارد. همچنین نتایج الگو سازی معادلات ساختاری حکایت از رابطه بین متغیر های مستقل و متغیر وابسته است، که با توجه به شاخصهای الگو سازی می توان استدلال کرد که مدلهای ارائه شده از برازش خوبی برخوردار بوده و انطباق مطلوبی بین مدل به تصویر درآمده و یا مدل ساختاری شده با داده های تجربی فراهم گردیده است به عبارت بهتر متغیر های فوق صلاحیت لازم را جهت استفاده در قالب یک مدل نهایی پژوهش را دارند.

واژگان کلیدی: اعتماد اجتماعی، سنت گرایی، پایگاه اجتماعی، الگو سازی معادلات ساختاری.

تاریخ پذیرش مقاله: ۱۳۸۸/۱۱/۱

تاریخ دریافت مقاله: ۱۳۸۸/۹/۲

^۱ این پژوهش تحت عنوان طرح پژوهشی و با اعتبارات مالی دانشگاه آزاد اسلامی واحد رودهن انجام شده است.

^۲ استادیار جامعه شناسی دانشگاه آزاد اسلامی واحد رودهن و عضو باشگاه پژوهشگران جوان (نویسنده عهده دار مکاتبات)

majidkaffashi@gmail.com

^۳ کارشناس ارشد پژوهش علوم اجتماعی

مقدمه

انسان به حکم اینکه موجودی اجتماعی است و به تعبیری تمایل به زندگی اجتماعی ریشه در فطرت او دارد ناگزیر از ایجاد ارتباط با دیگران است. ارتباطی که در پرتو آن موفق گردد مشکلات و نارسایی های خود را مرتفع نماید و بطور متقابل در رفع مشکلات و کاستیهای متعدد دیگران مؤثر باشد. اعتماد یکی از جنبه های مهم روابط انسانی است و زمینه ساز مشارکت و همکاری در میان اعضای جامعه می باشد در فضای مبتنی بر اعتماد ابزارهایی چون زور و اجبار برای رعایت قوانین و مقررات و حق و حقوق دیگران، کارایی خود را از دست می دهند. اعتماد در سطح کلان و در روابط اجتماعی یکی از مهمترین شروط مبادله است. به قول جورج زیمل: بدون اعتماد عمومی افراد به یکدیگر، جامعه تجزیه می شود. به گفته کلمن: اعتماد آن نوع رابطه کیفی است که قدرت عمل کردن را سرعت می بخشد اعتماد تسهیل کننده مبادلات در فضای اجتماعی است که هزینه مبادلات اجتماعی را به حداقل می رساند و برای حل مسائل مربوط به نظم اجتماعی نقش تعیین کننده ای دارد و عنصر پیش قرار دادی و مقدم بر حیات اجتماعی است.

اعتماد اجتماعی صورتی از روابط اجتماعی است که محصول تعامل و کنش اجتماعی جمعی اعضای جامعه در عرصه های مختلف اجتماعی، سیاسی، اقتصاد و فرهنگی است. اما اعتماد دارای سطوح متفاوتی است که از سطح فردی گرفته تا سطح اجتماعی قابل ملاحظه است اعتماد فردی عبارتست از اعتماد شخص به یک موضوع یا پدیده در یک مقوله فردی و اعتماد اجتماعی که در سطح بالاتر می باشد عبارتست از اعتماد مردم و گروهها در نظام اجتماعی به همدیگر یا به سازمانهای اجتماعی، اعتماد نتیجه تعاملات اجتماعی موجود در گروهها و انجمن ها در باب فعالیتهای اجتماعی است که اگر این اعتماد در حد کامل شکل بگیرد، یکی از مهمترین سرمایه های اجتماعی محسوب می شود. از آنجایی که اعتماد شالوده زندگی و بی اعتمادی در جامعه سرچشمه بسیاری از گرفتاریهاست بنابراین سؤال اصلی و آغازین که انجام مطالعه حاضر را برانگیخت همانا این است که میزان اعتماد اعضای هیات علمی دانشگاه آزاد اسلامی واحد رودهن متاثر از چه عواملی است.

بیان مساله

در نوشته های جامعه شناختی مفهوم اعتماد اجتماعی هم به عنوان ویژگی افراد، ویژگی ارتباطات اجتماعی و هم ویژگی نظام اجتماعی با تأکید بر رفتار مبتنی بر تعاملات و سوگیری ها در سطح فردی مفهوم سازی شده است. در فرهنگ لغت آکسفورد اعتماد به معنی اطمینان به بعضی از صفات یا ویژگی یک شخص و یا حتی درستی و حقیقت یک نظریه تعریف شده است. اندیشمندان علوم اجتماعی هر کدام از نقطه نظر خاص خود به تعریف اعتماد پرداخته اند. برای مثال لومان میان دو مفهوم اعتماد و اطمینان تفاوت قائل شده و معتقد است اعتماد با مفهوم مخاطره یا ریسک در ارتباط است و در دوران اخیر مطرح شده است. به اعتقاد لومان کارکرد اعتماد در نظام اجتماعی این است که عدم تعیین اجتماعی را کاهش می دهد (امیر کافی، ۱۳۷۴، ص ۱۱). و یانگیدنز اعتماد را از عناصر و مؤلفه های اصلی مدرنیته می داند و معتقد است که چهار زمینه محلی اعتماد یعنی خویشاوندی، اجتماع محلی، سنت و کیهان شناسی مذهبی بر فرهنگ های پیش از مدرن تسلط دارند، حال آن که در دوران مدرن اعتماد به نظام های انتزاعی و نمادها و نظام های کارشناسی جای این نوع از اعتماد را گرفته است (کیدنز، ۱۳۸۰، ص ۱۲۰). اعتماد را می توان مهم ترین مؤلفه نظم قلمداد کرد به همین جهت آیزنشتات به درستی متذکر می شود که مهم ترین مسئله نظم اجتماعی برای بنیان گذاران جامعه شناسی اعتماد و همبستگی اجتماعی است. یعنی بدون انسجام و نوعی اعتماد پایداری نظم اجتماعی غیر ممکن است (چلی، ۱۳۷۵، ص ۱۲). ازدید برخی صاحب نظران شواهد بسیاری دلالت بر کاهش اعتماد اجتماعی در تمام ابعاد و سوگیری عاطفی و خاص گرا در روابط کنش گران در تمام سطوح در ایران دارد (همان، ۷۷). بعضی از صاحب نظران به وجود خرده فرهنگ های متفاوت و چند پارگی های اجتماعی و فرهنگی (نظیر مسائل اقوام) اشاره کرده و آن را در ایجاد روش های اجتماعی کردن مبتنی بر بدگمانی و ناباوری نسبت به دیگران مؤثر قلمداد می کنند (بشیریه، ۱۳۷۵، ص ۷۸).

پرسش آغازین پژوهش این است: آیا در جامعه اعضای هیات علمی دانشگاه آزاد اسلامی واحد رودهن اعتماد اجتماعی وجود دارد؟ چه عواملی بر میزان اعتماد اجتماعی موثر است؟ دانشگاه رودهن خرده فرهنگ های گوناگون و گروه های قبیله ای و طایفه ای مختلفی را در بر می گیرد که در طول سال های اخیر از شهرها و روستاهای دور و نزدیک مهاجرت کرده و یا در این شهر مشغول فعالیت هستند و خرده

فرهنگ های محلی و گروه های قبیله ای هر کدام حامل ارزش ها و هنجارهای خاص خودشان هستند و هر کدام از این گروه ها الگوهای رفتاری و سبک زندگی ویژه ای برای خود دارند. این تنوع قبیله ای و طایفه ای، ضمن ابقای نگرش خاص گرایانه در افراد در شرایط فقدان برنامه ریزی منسجم اجتماعی، افزون بر تشدید رقابت های بین قبیله ای و بین گروهی متأثر از خاص گرایی و ایجاد فاصله اجتماعی میان گروه ها، به تضعیف (ما)ی شهروندی و اعتماد جمعی منجر می گردد.

اصولاً شرط برقراری ارتباط با دیگران در جوامع مدرن این است که افراد پیوندهای خود را ورای اجتماعات محلی گسترش دهند و این منوط به آن است که برخلاف آن چه در جوامع سنتی رایج است افراد کسانی را که دوست نیستند دشمن نبینند و غریبه دشمن تلقی نگردد و افراد یکدیگر را به عنوان یک شخص منحصر به فرد که دارای قابلیت های خاص خود است ببینند و خاص گرایی در روابط جای خود را به عام گرایی دهد (انعام، ۱۳۸۱، ص ۶).

سوالاتی که در این پژوهش مطرح است، عبارتند از:

سوال اصلی: آیا بین عوامل اجتماعی و میزان اعتماد اجتماعی اعضای هیات علمی رابطه وجود دارد؟
سوالات فرعی:

۱. آیا بین میزان سنت گرایی افراد و اعتماد اجتماعی رابطه وجود دارد؟
۲. آیا بین پایگاه اجتماعی افراد و اعتماد رابطه وجود دارد؟
۳. آیا میزان اعتماد اجتماعی اعضای هیات علمی به تفکیک مدت زمان سابقه خدمت در دانشگاه متفاوت است؟
۴. آیا میزان اعتماد اجتماعی در بین مردان با میزان اعتماد اجتماعی در بین زنان متفاوت است؟
۵. آیا میزان اعتماد اجتماعی اعضای هیات علمی به تفکیک مرتبه علمی متفاوت است؟
۶. آیا میزان اعتماد اجتماعی اعضای هیات علمی به تفکیک منطقه سکونت متفاوت است؟

چارچوب نظری تحقیق

نظریه پردازانی که در حوزه نظریه های کلان به بررسی و تحلیل مفهوم اعتماد پرداخته اند مانند پارسونز، دورکیم، اینگلهارت، تونیس و.... با در نظر گرفتن سطح تحلیل کلان و با مورد تأکید قرار دادن ساخت اجتماعی به عنوان سطح مطالعه خود از نظریه پردازانی که در حوزه نظریه های خرد با الگو قرار دادن سطح تحلیل خرد و با مورد تأکید قرار دادن کنش به عنوان سطح مطالعه به بررسی و تحلیل مفهوم

اعتماد پرداخته اند مانند اریکسون، بلاو، کلمن، جانسون و... تفکیک می شوند. این در حالیست که هر یک از این گروه ها با تأکید بر یک جنبه از سطح تحلیل (خرد/کلان) و سطح مطالعه (ساخت اجتماعی/کنش) مفهوم اعتماد، از دیگر جنبه های سطح تحلیل (خرد/کلان) و سطح مطالعه (ساخت اجتماعی/کنش) چشم پوشی می کنند. دیدگاه گیدنز به دلیل توجه به وجود اصلی جهان مدرن و کاربرد سطوح خرد و کلان که از نظریه ساختاربندی او نشأت می گیرد و نیز به دلیل توجه خاص به مسئله مخاطره، در کنار توجه به بی اعتمادی شخصی، چارچوب تحلیل مناسب تری به نظر می رسد و می توان آن را به عنوان چارچوب تئوریک این تحقیق انتخاب کرد. علاوه بر این، از آن جا که گیدنز انواع اعتماد (بنیادی، شخصی، انتزاعی) را مورد توجه قرار می دهد، در دیدگاه وی وجوه روان شناختی و جامعه شناختی به صورتی توأمان به کار گرفته شده است. اعتماد در دیدگاه گیدنز نه کیفیتی کلی یا وجهی از همبستگی اجتماعی، بلکه شیوه ضروری و اجتناب ناپذیر حیات اجتماعی است. او اعتماد را از مؤلفه های مدنیت می داند.

شاید مهم ترین خصلت آرا گیدنز تلفیق سطوح خرد و کلان و نیز ویژگی تحلیل الگوهای اعتماد در دوران ما قبل مدرن و مابعد مدرنیته و چگونگی ساز و کار تغییر آن باشد. در دید وی نشانه های نمادین و نظام ها تخصصی که در برگیرنده اعتمادند، ساز و کارهای اصلی از جاکندگی تلقی می شوند. منظور وی از نظام های تخصصی، نظام های انجام دادن کار فنی یا مهارت تخصصی است که حوزه های وسیعی از محیط های مادی و اجتماعی زندگی کنونی ما را سازمان می دهند (گیدنز، ۱۳۸۰، ص ۳۳). به نظر گیدنز جدایی فرد از نظام های تخصصی، جز در دوره هایی صرفاً کوتاه مدت و نا منظم امکان پذیر نیست. در مقابل، این نظام ها که به طور مداوم بر بسیاری از جنبه های زندگی انسان تأثیر می گذارند، با فراهم کردن تضمین ها، چشم داشت ها در پهنه زمانی - مکانی فاصله دار عمل از جاکندگی را انجام می دهند. از این رو وی اعتماد را جزء ضروری ولاینفک زندگی اجتماعی در نظر گرفته و می گوید خصلت از جاکندگی نظام های انتزاعی به معنای تداوم کنش متقابل با دیگران غایب است (ارمکی و کمالی، ۱۳۸۳، ص ۱۱۲).

به اعتقاد گیدنز در فرهنگ های سنتی چهار زمینه محلی در ارتباط با اعتماد غالب است: ۱. نظام خویشاوندی، ۲. اجتماع محلی، ۳. سنت و ۴. کیهان شناسی مذهبی.

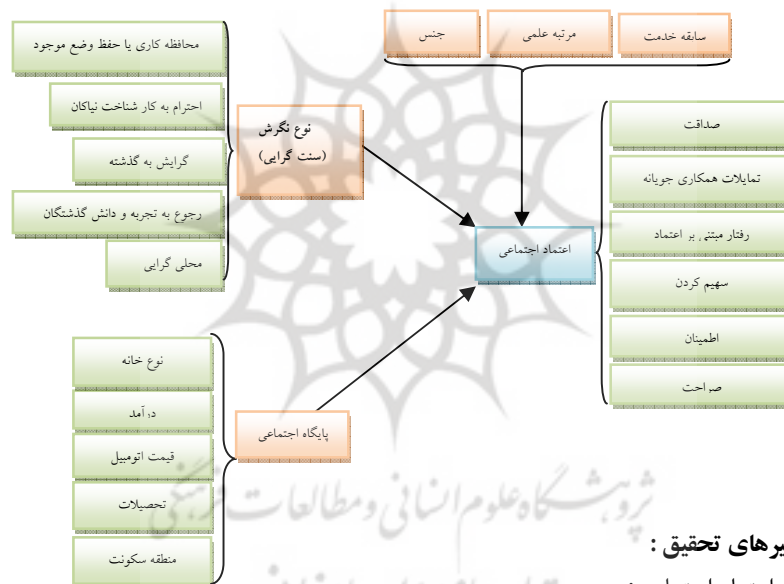
به نظر گیدنز منابع اصلی اعتماد در جوامع سنتی، اهمیت خود را در جوامع صنعتی از دست داده اند. وابستگی های خویشاوندی در جوامع مدرن حامل پیوندهای اجتماعی سازمان یافته در طول زمان و مکان نیستند. در این قبیل جوامع ارتباطات خویشاوندی عملاً محدود به چند نفر خویشاوند نزدیک شده است و بیشتر مردم آگاهی اندکی از خویشاوندان دورتر دارند. علاوه بر آن، در جوامع مدرن اجتماع محلی کارکرد گذشته خود را از دست داده است. در دوران اخیر است که ما می توانیم از اشکال مختلف ارتباط اجتماعی سخن بگوییم که پهنه زمین را در بر گرفته اند. همچنین در ارتباط با نقش سنت، گیدنز معتقد است که در جهان مدرن، پیشرفت علم و دنیایی شدن اندیشه، باعث شکل گیری خصلت انتقادی و نوگرایانه شیوه نگرش شده است. دیگر فرض بر آن نیست که رسوم یا عادات صرفاً به این خاطر مورد پذیرش قرار می گیرند که از پشتوانه اقتدار سنت برخوردارند؛ برعکس شیوه های زندگی ما در جوامع امروزی بیش از پیش مستلزم داشتن یک اساس عقلانی است.

گیدنز در پاسخ به این سؤال که چه منبع یا منابعی در جوامع مدرن جانشین نظام های خویشاوندی، اجتماعی محلی، سنت و کیهان شناسی مذهبی شده است به نظام های انتزاعی اشاره می کند. اعتماد به نظام های انتزاعی مهم ترین بخش نظریات گیدنز است و بیانگر اعتماد افراد به اصول غیر شخصی است و با پیشرفت های علمی و تکنولوژیک عصر جدید ارتباط دارد. به اعتقاد گیدنز برخلاف جوامع سنتی در جوامع صنعتی و پیشرفته اعتماد به علائم و نشانه ها و همچنین اعتماد به دانش تخصصی ایجاد می گردد و پدیده از جاکندگی یا انتزاع بخشی اتفاق می افتد. امروزه مردم به دنبال علائم و نشانه ها هستند و به مارک ها توجه می کنند، در حالی که نمی دانند وسایل و ابزارها را چه کسانی ساخته اند، کجا ساخته شده اند... در واقع محلیت از بین رفته است و امور حالت انتزاعی پیدا کرده اند و اعتماد به انتزاعیات تقویت شده است. گیدنز در این ارتباط به پول و نقش آن در جهان مدرن اشاره می کند و معتقد است که پول هیچ هستی ذاتی ندارد، اعتبار پول از خود پول نیست بلکه ناشی از اعتماد مردم به یک امر انتزاعی است، اعتماد به یک رشته نمادها و سمبل هاست (امیر کافی، ۱۳۸۰، ص ۱۲). گیدنز همچنین معتقد است

که ارتباط ناب منوط به اعتماد متقابل است و اعتماد متقابل نیز به نوبه خود رابطه ای نزدیک با «صمیمیت» دارد. برای ایجاد اعتماد، شخص باید هم به دیگری اعتماد کند و هم خودش دست کم در محدوده رابطه مورد نظر قابل اعتماد باشد. از آن جا که اعتماد تا بدین حد با خودمانی شدن مرتبط است، حفظ اصالت رابطه مورد نظر ایجاب می کند که همان توازی که در روابط خودمانی بین خود مختاری و در یکدیگر حل شدن لازم است، در این جا هم مراعات گردد. نکته مهم در ساختن و پروراندن اعتماد در رابطه های ناب آن است که هر کس باید شخصیت دیگری را به «رسمیت» بشناسد و قادر باشد به طور منظم بعضی «پاسخ های مطلوب» را از گفتار و رفتار او استنباط کند (گیدنز، ۱۳۷۸، ص ۱۴۱). گذشته از این موارد، گیدنز قضایای روان شناختی را نیز در موضوع اعتماد مؤثر قلمداد کرده است و با بحث از «اعتماد بنیادین» که مفهومی متعلق به اریکسون است، ریشه اعتماد را در وثوق و اطمینان به اشخاص صالح و معتبر مربوط می داند که معمولاً از نخستین تجربیات کودک حاصل شده است. به نظر وی اعتماد بنیادین اضطراب را کاهش داده و نوعی احساس تداوم و نظم در رویدادها، حتی آن هایی که به طور مستقیم در حوزه ادراک شخص قرار دارند، یا امنیت وجودی را در فرد به وجود می آورد (همان، ۳۲۳). به اعتقاد گیدنز، در صورت عدم وجود کنش افراد مبتنی بر رویکردهای بدگمانی، بسیاری از افراد در احترامی که به نشانه های نمادین و نظام های تخصصی نشان می دهند، گویی وارد نوعی «چانه زنی با مدرنیت» می شوند و در نهایت حاصل این امر حالتی است که گیدنز به طور خلاصه آن را احساس «ناامنی وجودی» می نامد (گیدنز، ۱۳۸۰، ص ۱۰۷). با توجه به مزیت های آرای گیدنز، توجه به نظریات وی در حوزه اعتماد که مبنای اصلی طرح مفهومی این تحقیق است، مفید به نظر می رسد. برای مثال به منظور تحلیل مفهومی انواع اعتماد (اعتماد فردی، اعتماد اجتماعی یا تعمیم یافته و اعتماد مدنی یا اعتماد به نظام های تخصصی) از نظریات گیدنز راجع به انواع اعتماد (شخصی، بنیادی و انتزاعی) استفاده شده است. همین طور در تحلیل مفهومی منابع اعتماد، محل سکونت، محل تولد، پایگاه اجتماعی و سنت گرایی از نظریه گیدنز کمک گرفته شده است.

مدل نظری تحقیق

با توجه به مدل تحلیلی و با رجوع به نظریات مطرح شده می توان چنین استنباط کرد که از میان انواع مختلف اعتماد سه نوع اصلی وجود دارد: ۱. اعتماد به خودی ها (فردی)؛ ۲. اعتماد به خودی ها و غربیه ها (اجتماعی)؛ و ۳. اعتماد به نظام های انتزاعی (مدنی) که با شش معرف: صداقت، صراحت، سهمیم کردن، تمایلات همکاری جویانه، اطمینان و اعتماد کردن مشخص شده اند. همان گونه که مدل تحلیلی نشان می دهد متغیرهای مستقل پایگاه اجتماعی و سنت گرایی بر روی اعتماد اجتماعی اثر دارد. اما جهت انطباق آن با واقعیات نمونه مورد مطالعه باید برازش مدل طراحی شده مورد بررسی قرار گیرد.

تعریف متغیرهای تحقیق :

الف) مفهوم اعتماد اجتماعی:

در تحقیق حاضر برای سنجش اعتماد اجتماعی (بین شخصی) شش معرف: صداقت، صراحت، سهمیم کردن، تمایلات همکاری جویانه، اطمینان و اعتماد کردن مورد استفاده قرار گرفته اند و در پرتو آن ها که ویژگی هایی قابل مشاهده اند، سنجش اعتماد ممکن گردیده است. در این جا نکته مهمی که باید مورد توجه قرار گیرد این است که متغیرهایی که ما درباره آن ها بحث می کنیم ممکن است با هم تداخل هم داشته باشند و یا تکیه گاه یکدیگر باشند. با همه این تفاسیر، به نظر می رسد که متغیرها

(معرف ها)ی فوق فضای مفهومی اعتماد را دربر می گیرند و همه آن ها بر روی هم چیزی را تشکیل می دهند که اعتماد اجتماعی خوانده می شود. در این جا برای روشن شدن فضای مفهومی اعتماد به تعریف (مفهومی و عملیاتی) معرف های مذکور می پردازیم. این تعاریف (مفهومی) از نظریه جانسون برگرفته شده است (جانسون، ۱۹۹۳).

۱. صداقت: تطابق و هماهنگی میان اعمال و گفتار با اعتقادات و گرایشات درونی و عدم تظاهر به رفتار یا گفتاری که به نظر شخص درست و مورد قبول نیست. در این تحقیق برای سنجش مفهوم صداقت از شاخص هایی چون راست گویی در یک موقعیت زیان آور، راست گویی در موقعیت دو گانه ای که در آن تمایل به دروغ گویی بیشتر است و راست گویی در شرایطی که در آن افراد سعی دارند دروغ مصلحتی بگویند استفاده شده است.

۲. صراحت: شرکت دادن دیگران در اطلاعات، عقاید، افکار و احساسات است که از طریق آن فرد افکار، احساسات، ترس و تردید های درونی خود را نسبت به دیگران بیان می کند. برای سنجش مفهوم صراحت از شاخص هایی چون، رودربایستی نداشتن و رک گویی یعنی به صراحت گفتن چیزی به دیگران، ابراز عقیده خود در حضور دیگران، اعتراض به نحوه عمل افراد دیگر (حتی دوستان و همکاران) استفاده شده است.

۳. سهیم کردن: ارائه منابع و ذخائر (خصوصاً منابع و ذخائر اطلاعاتی) خود به دیگران تا آن ها را در نیل به اهدافشان یاری کنیم. برای سنجش مفهوم سهیم کردن از شاخص هایی چون انتقال دانسته ها و تجربیات خود به دیگران، راهنمایی افراد در مورد مسئله ای خاص و ترس نداشتن از ارائه اطلاعات و دانسته های خود به دیگران استفاده شده است.

۴. تمایلات همکاری جوینده: بیانگر این است که فرد می خواهد با دیگران برای رسیدن به یک هدف مشترک کار کند که این امر مستلزم هماهنگی اعمال فرد با اعمال دیگران است. به منظور سنجش مفهوم تمایلات همکاری جوینده از شاخص هایی چون شریک کردن دیگران در انجام کارها، انجام کارها به صورت شراکتی و جمعی، کمک مالی گرفتن از دیگران و ایجاد اشتغال به صورت فردی و جمعی استفاده شده است.

۵. اطمینان: تصدیق این امر است که طرف مقابل توانایی و شایستگی های لازم را برای حل و فصل مطلوب مسائل کنونی در موقعیت حاضر دارد. به منظور سنجش مفهوم اطمینان از شاخص هایی چون حل مشکلات به صورت فردی، کمک گرفتن از دیگران در حل مسائل و مشکلات، شک نداشتن به توانایی دیگران و بهره گیری از توانایی های دیگران در حل مشکلات استفاده شده است.

۶. اعتماد کردن: با توجه به تفکیک دو مفهوم فرد اعتماد کننده، فرد قابل اعتماد و رفتار مبتنی بر اعتماد کردن و رفتار قابل اعتماد، «اعتماد کردن» می تواند به طور همزمان مقولات صراحت، سهمی کردن، اطمینان و... را شامل شود. در این جا به منظور سنجش مفهوم اعتماد کردن از شاخص هایی چون عدم تردید درباره قابل اعتماد بودن مردم، درستکاری مردم در معامله با دیگران، اعتماد به غریبه ها و اعتماد به خویشاوندان استفاده شده است.

ب) پایگاه اجتماعی: پایگاه اجتماعی که یکی از مفاهیم اساسی جامعه شناسی محسوب می شود، عبارت است از موقعیت اجتماعی و جایگاهی که فرد در گروه یا در مرتبه اجتماعی یک گروه، در مقایسه با گروه های دیگر احراز می کند. پایگاه و موقعیت اجتماعی فرد حقوق و مزایا شخص را تعیین می کند (کون، ۱۳۷۶، ص ۸۳). شاخص های زیادی همچون ثروت، قدرت، درآمد، تحصیلات و شغل برای سنجش پایگاه اجتماعی افراد وجود دارد. در این تحقیق ما برای سنجش پایگاه اجتماعی افراد از شاخص های درآمد و تحصیلات استفاده کرده ایم.

درآمد عبارت است از پولی که شخص از طریق کار، سرمایه و یا دولت (تأمین اجتماعی) دریافت می کند (فنادان و دیگران، ۱۳۷۹، ص ۱۸۳). به سخن دیگر درآمد، پرداخت هایی است که معمولاً ناشی از دستمزد، حقوق یا سرمایه گذاری است (گیدنز، ۱۳۷۸، ص ۸۰۱). اصولاً درآمد نیز مانند ثروت به طور نابرابر توزیع می شود. در تحقیق حاضر با به کارگیری تعریف اشاره شده درآمد از پاسخگویان خواسته خواهد شد تا متوسط درآمد ماهیانه خانواده خود را بگویند.

تحصیلات یا همان سواد عبارت است از توانایی افراد در خواندن و نوشتن (گیدنز، ۱۳۷۸: ۸۰۴). در این تحقیق با به کارگیری تعریف اشاره شده تحصیلات از افراد خواسته خواهد شد که میزان تحصیلات شان را بگویند.

نکته ای که در این جا لازم است به آن اشاره شود این است که تحقیق حاضر علاوه بر سنجش متغیرهای فوق، که چارچوب اساسی تحقیق را تشکیل می دهند، یک دسته از متغیرها تحت عنوان متغیرهای زمینه ای را به عنوان عوامل مؤثر بر اعتماد، از قبیل سابقه خدمت، مرتبه علمی، جنس مورد سنجش و بحث قرار می دهد.

ج) مفهوم سنت گرایی: سنت گرایی برگرفته از کلمه سنت است. سنت نیز از ریشه لاتینی ترادیشو به معنای عمل «بازپس دادن» و «انتقال» گرفته شده است. «سنت به معنای انتقال میراث فرهنگی خاص گروهی و ویژه در طی نسل هاست.» (سامپسون در: گولد و کولب، ۱۳۷۶، ص ۵۲۰). در این تحقیق به منظور سنجش سنت گرایی از شاخص هایی چون احترام به کار شناخت نیاکان، مقایسه زمان قدیم و جدید از طریق اختلاط نقش ها در برابر تخصص گرایی، رجوع و دانسته ها و تجربیات گذشتگان، مقایسه روش ها و فنون قدیمی با روش ها و فنون جدید، احترام به میراث و نیاکان و گرامی داشتن شناخت آن ها، محلی گرایی و زندگی در جوامع کوچک قدیمی استفاده شده است.

فرضیه های تحقیق: فرضیه های مورد آزمایش بر اساس اهداف پژوهش حاضر عبارتند از:

فرضیه اصلی: بین عوامل اجتماعی و میزان اعتماد اجتماعی اعضای هیات علمی رابطه وجود دارد.

فرضیه های فرعی:

بین میزان سنت گرایی افراد و میزان اعتماد اجتماعی اعضای هیات علمی رابطه وجود دارد.

بین پایگاه اجتماعی افراد و میزان اعتماد اجتماعی اعضای هیات علمی رابطه وجود دارد.

میزان اعتماد اجتماعی اعضای هیات علمی به تفکیک مدت زمان سابقه خدمت در دانشگاه متفاوت است.

میزان اعتماد اجتماعی در بین مردان با میزان اعتماد اجتماعی در بین زنان متفاوت است.

میزان اعتماد اجتماعی اعضای هیات علمی به تفکیک مرتبه علمی متفاوت است.

میزان اعتماد اجتماعی اعضای هیات علمی به تفکیک منطقه سکونت متفاوت است.

روش تحقیق

روش های پژوهشی که به تناسب از آنها در پژوهش حاضر استفاده شده عبارتند از:

الف) روش اسنادی: برای دستیابی به چارچوب نظری، شفاف شدن واقعیت اجتماعی و آگاهی از پیشینه و ادبیات پژوهش از روش فوق استفاده شده است. ب) روش پیمایشی: برای جمع آوری داده ها، طبقه

۱۰۰ ..... پژوهش نامه علوم اجتماعی ، سال سوم، شماره اول، بهار ۱۳۸۸

بندی، توصیف، تحلیل آنها و بالاخره مراجعه به اعضای هیات علمی و تعمیم یافته ها از جمله دلایل انتخاب روش مزبور به عنوان روش نهایی و عمده پژوهش حاضر است
جامعه آماری: جامعه آماری پژوهش حاضر اعضای هیات علمی دانشگاه آزاد اسلامی واحد رودهن می باشند. نمونه مورد مطالعه، اعضای هیات علمی دانشگاه آزاد اسلامی واحد رودهن که دارای سابقه خدمت بالای سه سال هستند.

شیوه نمونه گیری و حجم نمونه: نمونه اعضای هیات علمی دانشگاه آزاد اسلامی واحد رودهن به شیوه نمونه گیری طبقه بندی متناسب با حجم بر اساس گروههای آموزشی انتخاب گردید و در مرحله بعد برای اجرای ابزار سنجش از شیوه تصادفی ساده استفاده شد.

جدول شماره (۱) تعداد کل و تعداد نمونه به تفکیک گروههای آموزشی

ردیف	گروه آموزشی	تعداد کل	تعداد نمونه	ردیف	گروه آموزشی	تعداد کل	تعداد نمونه
۱	آمار و ریاضی	۱۶	۸	۱۳	عمران	۱۸	۹
۲	اقتصاد	۸	۴	۱۴	کامپیوتر	۱۹	۹
۳	اقتصاد کشاورزی	۴	۲	۱۵	کتابداری	۷	۳
۴	تربیت بدنی	۶	۳	۱۶	کشاورزی	۱۹	۹
۵	حسابداری	۲۴	۱۲	۱۷	گرافیک	۴	۲
۶	حاکمشناسی	۴	۲	۱۸	محیط زیست	۶	۳
۷	روانشناسی	۴۸	۲۴	۱۹	گروه مشاوره	۱۸	۹
۸	زبان انگلیسی	۳۲	۱۶	۲۰	مطالعات خانواده	۴	۲
۹	ادبیات فارسی	۱۴	۷	۲۱	معارف اسلامی	۱۲	۶
۱۰	زیست شناسی	۱۵	۷	۲۲	معماری	۱۵	۷
۱۱	علوم اجتماعی	۳۳	۱۶	۲۳	مکانیک خودرو	۹	۴
۱۲	علوم تربیتی	۳۵	۱۶		تعداد	۳۷۰	۱۸۰

در پژوهش حاضر، p : احتمال وجود صفت در جامعه معادل q : احتمال عدم وجود صفت در جامعه

معادل d : 5% ؛ خطای نمونه گیری معادل t : 5% ؛ احتمال صحت گفتار معادل N : $1/96$ ؛ تعداد اعضای هیات

علمی (۳۷۰)، لذا تعداد نمونه مورد بررسی ۱۸۰ نفر است.

$$n = \frac{\frac{t^2 \times p \times q}{d^2}}{1 + \frac{1}{N} \left(\frac{t^2 \times p \times q}{d^2} - 1 \right)}$$

ابزار سنجش در این تحقیق پرسشنامه محقق ساخته است که مبتنی بر طیف لیکرت طراحی شده است.

تست پایلوت^۲ یا بررسی مقدماتی:

اعتبار یا روایی تحقیق: اعتبار یا روایی، مسئله ای عمدتاً کیفی بوده و ارزیابی آن بسیار مشکل می باشد و در واقع چگونگی حرکت محقق از تعریف نظری به تعریف عملی مورد توجه قرار می گیرد. یکی از

عوامل اجتماعی موثر بر میزان اعتماد اجتماعی در بین اعضای هیات علمی..... (۱۰)

روشهای اعتبار، اعتبار محتوا است که روشی برای سنجش میزان اعتبار اجزای تشکیل دهنده یک ابزار اندازه گیری می باشد که معمولاً توسط افراد متخصص در موضوع مورد مطالعه انجام می گیرد. از اینرو اعتبار محتوا به قضاوت داوران بستگی دارد (کلاتری، ۱۳۸۲، ص ۷۷). جهت حصول اطمینان از اعتبار یا روایی پرسشنامه، سؤالات، گویه ها و طیف مورد استفاده به افراد صاحب نظر در رابطه با موضوع مورد مطالعه (اساتید رشته های روانشناسی و جامعه شناسی) ارائه گردید. سپس گویه های مورد توافق در ابزار اندازه گیری لحاظ شد و بقیه مواردی که از نظر صاحب نظران ارتباط چندانی با موضوع نداشت حذف شدند. به عبارت دیگر از مجموع ۳۲ گویه ارائه شده در ابزار، تنها ۲۹ گویه مورد توافق متخصصین قرار گرفت. CVR^3 بدست آمده ۰٫۸۱ است که از مقدار قابل قبول برخوردار است. $CVR = \left[\frac{29 - \frac{32}{2}}{\frac{32}{2}} \right] = 0/81$

اعتماد یا پایایی تحقیق: در بررسی مقدماتی جمعیت محدودی از جامعه آماری (۵۰ نفر) در گروههای آموزشی مورد مطالعه را انتخاب و پرسشنامه تنظیمی در مورد آنان اعمال شد و پس از استخراج داده ها و بررسی نتایج و ارزیابی نقاط قوت و ضعف سؤالات پرسشنامه، نواقص و نارسائیهای مربوط به برخی از سؤالات برطرف گردید. بنابراین گویه های منتخب در دو بررسی مقدماتی و نهایی مورد تحلیل قرار گرفتند که نتایج حاصل نشان داد مقیاسهای بکار رفته از قابلیت اعتماد قابل قبولی برخوردارند. بطوریکه ضرایب همبستگی در بررسی نهایی افزایش را نشان می دهد و آلفای مقیاسها در بررسی مقدماتی ۰٫۹۰ و در بررسی نهایی برابر با ۰٫۹۵ است که هر دو در حد بالایی است.

یافته ها

الف) آزمون فرضیه های تفاوتی
۱- تفاوت میزان اعتماد اجتماعی اعضای هیات علمی به تفکیک مدت زمان سابقه خدمت در دانشگاه

جدول شماره (۲) جدول تفاوت میزان اعتماد اجتماعی اعضای هیات علمی به تفکیک مدت زمان سابقه خدمت در دانشگاه

منابع تغییر	مجموع مجذورات	درجه آزادی	میانگین مجذورات	F	سطح معنی داری
بین گروهی	2943.392	6	490.565	12.449	۰٫۰۰۰
درون گروهی	5674.489	144	39.406		
جمع	8617.881	150			

با توجه به آزمون تحلیل واریانس یکطرفه و F محاسبه شده (۱۲٫۴۴۹) و سطح معنی داری (۰٫۰۰۰) می توان قضاوت کرد که بین میانگین نمره میزان اعتماد اجتماعی اعضای هیات علمی به تفکیک

عوامل اجتماعی موثر بر میزان اعتماد اجتماعی در بین اعضای هیات علمی.....۱۰۳

عبارت دیگر میانگین میزان اعتماد اجتماعی اعضای هیات علمی زن در مقام قیاس با میزان اعتماد اجتماعی اعضای هیات علمی مرد با اندازه ۷ واحد افزایش نشان می دهد.

۳- میزان اعتماد اجتماعی اعضای هیات علمی به تفکیک مرتبه علمی متفاوت است.

جدول شماره (۵) جدول تفاوت میزان اعتماد اجتماعی اعضای هیات علمی به تفکیک مرتبه علمی (با استفاده از تحلیل واریانس یکطرفه)

منابع تغییر	مجموع مجذورات	درجه آزادی	میانگین مجذورات	F	سطح معنی داری
بین گروهی	2943.392	6	490.565	12.449	۰,۰۰۰
درون گروهی	5674.489	144	39.406		
جمع	8617.881	150			

با توجه به جدول بالا می توان قضاوت کرد که بین میانگین نمره میزان اعتماد اجتماعی اعضای

هیات علمی به تفکیک مرتبه علمی در دانشگاه تفاوت معنی داری وجود دارد.

جدول شماره (۶) پس آزمون (LSD) میزان اعتماد اجتماعی اعضای هیات علمی به تفکیک مرتبه علمی در دانشگاه

مدت زمان سابقه در دانشگاه	سطوح سابقه	اختلاف میانگین	خطای استاندارد	سطح معنی داری	فاصله اطمینان ۹۵ درصد
مریی	استادیار	-0.25	1.549	.871	-3.29
	دانشیار	1.13	1.513	.456	4.10
استادیار	مریی	0.25	1.549	.871	-2.79
	دانشیار	1.38(*)	.521	.008	-2.40
دانشیار	مریی	-1.13	1.513	.456	-4.10
	استادیار	-1.38(*)	.521	.008	-2.40

نتایج آزمون پیگردی LSD نیز حاکی از این است که میانگین نمره میزان اعتماد اجتماعی اعضای

هیات علمی به تفکیک مرتبه علمی در دانشگاه نشان داد، اعضای هیات علمی که استاد یار هستند از

اعضایی که دانشیار هستند ($P \leq 0.05$ ، $MD = 1.38$)، اعتماد بیشتری دارند.

۴- میزان اعتماد اجتماعی اعضای هیات علمی به تفکیک منطقه سکونت متفاوت است.

جدول شماره (۷) میزان اعتماد اجتماعی اعضای هیات علمی به تفکیک منطقه سکونت

منابع تغییر	مجموع مجذورات	درجه آزادی	میانگین مجذورات	F	سطح معنی داری
بین گروهی	۱۷۱۸,۵۳۵	۶	۸۵۹,۲۶۸	۹,۱۵۳	۰,۰۰۹
درون گروهی	۱۶۵۲۲,۱۹۱	۱۴۴	۹۳,۸۷۶		
جمع	۱۸۲۴۰,۷۲۶	۱۵۰			

۱۰۴ ..... پژوهش نامه علوم اجتماعی ، سال سوم، شماره اول، بهار ۱۳۸۸

با توجه به F محاسبه شده (۹,۱۵۳) و سطح معنی داری (۰,۰۹) می توان قضاوت کرد که بین میانگین نمره میزان اعتماد اجتماعی اعضای هیات علمی به تفکیک منطقه سکونت متفاوت نیست. ۵-میزان اعتماد اجتماعی اعضای هیات علمی به تفکیک وضعیت تاهل متفاوت است.

جدول شماره (۸) جدول تفاوت میزان اعتماد اجتماعی اعضای هیات علمی به تفکیک وضعیت تاهل

وضعیت تاهل	تعداد	میانگین	انحراف معیار	انحراف معیار از میانگین
مجرد	۱۶۳	۱۳۲,۴۵	۸.258	1.016
متاهل	۱۷	۱۴۹,۲۱	7.837	۰.212

جدول بالا میانگین نمره میزان اعتماد اجتماعی اعضای هیات علمی مجرد و متاهل در دانشگاه آزاد اسلامی را نشان می دهد. در این صفت مجردها از میانگین ۱۳۲,۴۵ و متاهل ها از میانگین ۱۴۹,۲۱ برخوردارند.

تفاوت میزان اعتماد اجتماعی به تفکیک وضعیت تاهل		آزمون مقایسه میانگینها برای گروههای مستقل		آزمون لون برای برابری واریانسها	
F	سطح معنی داری	t	درجه آزادی	سطح معنی داری دو دامنه	تفاوت میانگین ها
3.19	0.074	1.583	1437	۰.۰۴۰	۰.۹۹۰
0		1.510	70.74	۰.36۰	1.038

با توجه به فرضیه تحقیق که از نوع فرضیه تفاوتی است و سطح معنی داری دو دامنه (۰,۰۴۰) که زیر ۰,۰۵ است ($P \leq 0,05$) و حد بالا و پایین بدست آمده با فاصله اطمینان ۹۵ درصد حکایت از تفاوت میزان اعتماد اجتماعی اعضای هیات علمی به تفکیک وضعیت تاهل دارد به عبارت دیگر اعتماد اجتماعی در بین اعضای هیات علمی متاهل در دانشگاه آزاد اسلامی رودهن از افراد مجرد بیشتر است. ۶-میزان اعتماد اجتماعی اعضای هیات علمی به تفکیک نوع منزل مسکونی متفاوت است.

جدول شماره (۹) جدول تفاوت میزان اعتماد اجتماعی اعضای هیات علمی به تفکیک نوع منزل مسکونی

نوع منزل مسکونی	تعداد	میانگین	انحراف معیار	انحراف معیار از میانگین
آپارتمانی	۱۳۴	۱۴۱,۱۱	۰.901	20.40
ویلايي	۷۶	۱۳۹,۱۵	۰.169	19.12

عوامل اجتماعی موثر بر میزان اعتماد اجتماعی در بین اعضای هیات علمی.....۱۰۵

جدول بالا میانگین نمره میزان اعتماد اجتماعی اعضای هیات علمی به تفکیک نوع منزل مسکونی ویلایی و آپارتمانی در دانشگاه آزاد اسلامی را نشان می دهد. در این صفت از تفاوت میانگین برخوردار نیست.

آزمون مقایسه میانگینها برای گروههای مستقل						آزمون لون برای برابری واریانسها		تفاوت میزان اعتماد اجتماعی به تفکیک نوع منزل مسکونی	
فاصله اطمینان ۹۵ درصد	تفاوت انحراف استاندارد	تفاوت میانگین ها	سطح معنی داری دو دامنه	درجه آزادی	t	سطح معنی داری	F		
2.843	-.284	.797	1.28	.109	1486	1.605	0.082	3.024	برابری واریانسها
3.107	-.548	.917	1.28	.167	71.797	1.396			نابرابری واریانسها

با توجه به فرضیه تحقیق که از نوع فرضیه تفاوتی است و سطح معنی داری دو دامنه (۰.۱۰۹) که بالای ۰.۰۵ است ($P \geq 0.05$) و حد بالا و پایین بدست آمده با فاصله اطمینان ۹۵ درصد حکایت از عدم تفاوت میزان اعتماد اجتماعی اعضای هیات علمی به تفکیک نوع منزل مسکونی است.

فرضیه های رابطه ای

فرضیه اصلی: بین عوامل اجتماعی و میزان اعتماد اجتماعی اعضای هیات علمی رابطه وجود دارد.
فرضیه های فرعی: بین میزان سن گزایی افراد و اعتماد اجتماعی رابطه وجود دارد.
برای پاسخ به پرسش پژوهش که آیا رابطه ای بین میزان سن گزایی افراد و اعتماد اجتماعی وجود دارد؟ از رگرسیون استفاده شده است. مدل رگرسیون و معادله آن در جدول زیر آمده است.

جدول شماره (۱۰) مدل رگرسیون رابطه بین میزان سن گزایی افراد و اعتماد اجتماعی

ضریب همبستگی	مجذور ضریب همبستگی	مجذور ضریب همبستگی تعدیل شده	خطای معیار برآورد
۰.۷۵۶	۰.۵۷۲	۰.۵۷۱	۱۱.۸۸۸

جدول بالا ضریب همبستگی، مجذور ضریب همبستگی یا ضریب تعیین را نشان می دهد به گونه ای که میزان همبستگی بین متغیرهای فوق ۰.۷۵۶ و در سطح بالایی می باشد. همچنین ضریب تعیین بیانگر این است که ۵۷ درصد از تغییرات متغیر وابسته میزان اعتماد اجتماعی اعضای هیات علمی توسط متغیر مستقل میزان سن گزایی پوشش داده می شود.

متغیر مستقل	ضرایب استاندارد نشده		ضرایب استاندارد شده	
	B	خطای معیار	Beta	خطای معیار
مقدار ثابت	36.771	1.300		
سن گزایی	۰.۸۵۵	۰.۰۲۱	-۰.۷۵۶	۰.۰۰۰

همبستگی بین میزان اعتماد اجتماعی اعضای هیات علمی با میزان سنت گرایی برابر ۰,۷۵ و ضریب تعیین برابر ۰,۵۷ و با توجه به سطح معنی داری ۰,۰۰۰ به لحاظ آماری معادله رگرسیون معنی دار است. به عبارت دقیق تر ۵۷ درصد از تغییرات متغیر وابسته میزان اعتماد اجتماعی اعضای هیات علمی توسط متغیر مستقل میزان سنت گرایی پوشش داده می شود. سهم میزان بتای بدست آمده در رگرسیون گام به گام برای متغیر سنت گرایی ۰/۷۵۶ است. به عبارت دقیق تر می توان اظهار داشت اثر متغیر سنت گرایی بر متغیر وابسته یک اثر افزایشی دارد. یعنی هر اندازه افراد به سنت ها گرایش داشته باشند، میزان اعتماد اجتماعی افزایش می یابد.

فرضیه فرعی (۲) بین پایگاه اجتماعی افراد (درآمد، تحصیلات) و اعتماد رابطه وجود دارد. برای پاسخ به پرسش پژوهش که آیا رابطه ای بین درآمد و تحصیلات افراد و میزان اعتماد اجتماعی اعضای هیات علمی وجود دارد؟ از رگرسیون استفاده شده است. مدل رگرسیون و معادله آن در جدول زیر آمده است.

جدول شماره (۱۱) مدل رگرسیون رابطه بین درآمد و تحصیلات افراد و میزان اعتماد اجتماعی

ضریب همبستگی	مجدور ضریب همبستگی	مجدور ضریب همبستگی تعدیل شده	خطای معیار برآورد
۰.۸۷۷۰	۰.۷۶۹۰	۰.۷۶۹۰	۱۵.۴۰۴

جدول بالا ضریب همبستگی، مجدور ضریب همبستگی یا ضریب تعیین را نشان می دهد به گونه ای که میزان همبستگی بین متغیرهای فوق ۰/۸۷ و در سطح بالایی می باشد. همچنین ضریب تعیین بیانگر این است که ۷۶ درصد از تغییرات متغیر وابسته میزان اعتماد اجتماعی اعضای هیات علمی توسط مجموعه ای از متغیرهای مستقل درآمد و تحصیلات پوشش داده می شود.

متغیر مستقل	ضرایب استاندارد نشده		t	سطح معنی داری
	B	خطای معیار		
مقدار ثابت	-۵.۳۴۸	۲.۴۹۳	-۲.۱۴۶	۰.۰۳۲۰
تحصیلات	۰.۹۰۷۰	۰.۰۴۴۰	۲۰.۴۹۴	۰.۰۰۰۰
درآمد	۰.۸۵۰۰	۰.۰۵۱۰	۱۶.۸۱۶	۰.۰۰۰۰

همبستگی بین درآمد و تحصیلات افراد با میزان اعتماد اجتماعی اعضای هیات علمی برابر ۰,۸۷ و ضریب تعیین برابر ۰,۷۶ و با توجه به سطح معنی داری ۰,۰۰۰ و f که برابر ۱۵,۹۳ می باشد به لحاظ

عوامل اجتماعی موثر بر میزان اعتماد اجتماعی در بین اعضای هیات علمی.....۱۰۷

آماري معنا دار است لذا معادله رگرسيون معنی دار است. به عبارت دقیق تر ۷۶ درصد از تغییرات متغیر وابسته میزان اعتماد اجتماعی اعضای هیات علمی توسط مجموعه ای از متغیرهای مستقل درآمد و تحصیلات پوشش داده می شود. اما از این میان سهم متغیر تحصیلات در مقام قیاس با درآمد بیشتر است. میزان بتای بدست آمده در رگرسیون گام به گام برای متغیر تحصیلات ۰/۵۱۱ و برای متغیر درآمد ۰/۴۱۹ است.

الگوسازی معادلات ساختاری:

الگوسازی معادلات ساختاری^۴ (SEM) تکنیکی برای تحلیل داده ها است که به منظور ارزیابی رابطه ی بین دونوع از متغیرها طراحی شده است: الف) متغیرهای آشکار (متغیرهایی که مستقیماً اندازه گیری شده و متغیرهای مشاهده شده اند. ب) متغیرهای مکنون یا پنهان یا متغیرهایی که به عنوان سازه ی نظری مطرح هستند. زمانی که از تکنیک های آماری نظیر رگرسیون چندگانه و تحلیل واریانس استفاده می شود؛ تحلیل های آماری پژوهشگر بر روی متغیرهایی صورت می گیرد که مستقیماً اندازه گیری شده اند. این مسأله برای زمانی که پژوهشگر می خواهد سازه ی نظری ای را آزمون کند، محدودیت دارد. الگوی معادلات ساختاری به نسبت سایر تکنیک های تحلیل داده این امکان را فراهم می آورد که محقق بتواند مدل های نظری پیچیده را در یک تحلیل آزمون کند. ویژگی بسیار ارزشمند الگوی معادلات ساختاری، تحلیل و پردازش هم زمان روابط میان متغیرهای مدل سنجش است. الگوسازی معادلات ساختاری به پژوهشگر این اجازه را می دهد تا به تحلیل علی متغیرهای مکنون و مشاهده شده به طور همزمان پردازد (ماریاما، ۱۹۹۷).

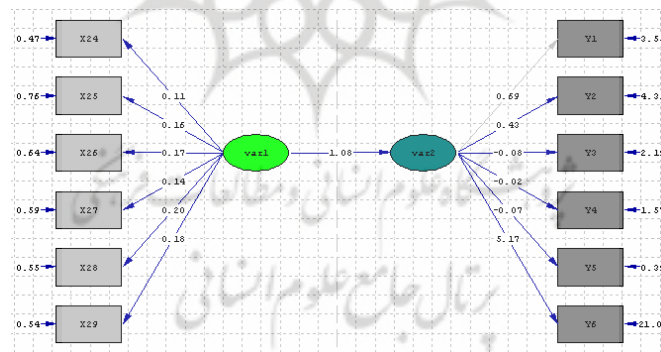
زمانی که از الگوی معادلات ساختاری استفاده می شود، یک مؤلفه ی مهم تحلیل ارزیابی چگونگی برازش مدل فرضیه ای با داده های مشاهده شده است. پژوهشگران معمولاً به منظور ارزیابی این برازش از شاخص های نیکویی برازش^۵ استفاده می کنند.

رایج ترین این شاخص ها، شاخص احتمالی آماره ی مجذور خی است که اهمیت اختلاف بین مدل برازش شده و ماتریس کواریانس ناشی از نمونه ی مشاهده شده را بیان می دارد. فرضیه ی صفر در این تحلیل مبین این است که تفاوتی بین مدل برازش شده و ماتریس نمونه وجود ندارد. بنابراین، آن مجذور

خی که به لحاظ آماری معنی دار نیست ($p\text{-value} > 0/05$) نشان می دهد که مدل دقیقاً معرف و نماینده ی داده های مشاهده شده می باشد. نکته ی مهم این است که همانند سایر آزمون های استنباطی، اختلاف کایسکور^۶ متأثر از حجم نمونه است. بنابراین، زمانی که حجم نمونه زیاد باشد، احتمالاً اختلاف کمی بین مدل برازش شده و ماتریس کواریانس ناشی از نمونه ی مشاهده شده خواهد بود که به طور نسبی برازش خوبی را نشان می دهد (بنتلر و بونت^۷، ۱۹۸۰؛ گرینگ و اندرسون^۸، ۱۹۹۳؛ مارش، بالا و مکدونالد^۹، ۱۹۸۸). به همین منظور، پژوهشگران جهت ارزیابی نیکویی برازش از چندین شاخص ارزیابی استفاده می کنند که عبارتند از: ۱. شاخص نیکویی برازش (GFI)، ۲. شاخص نیکویی برازش اصلاح شده^{۱۰} (AGFI)، ۳. نسبت مجذور خی به درجه ی آزادی^۴. شاخص برازش استاندارد^{۱۱} (NFI). اساساً مقادیر این شاخص ها متأثر از عوامل بیرونی و نامعلوم (مانند حجم نمونه و تعداد گویه ها و معرف ها) می باشند تا اینکه ناشی از نقص در برازش مدل باشند. یعنی، اگر در تحلیل برازش مناسبی وجود ندارد، به علت عوامل بیرونی است و ماهیت مدل مسبب آن نیست (اندرسون و گرینگ، ۱۹۸۴؛ هو و بنتلر، ۱۹۹۸؛ مارش و دیگران، ۱۹۸۸). در مقابل شاخص های برازش مانند: ۱. شاخص توکر و لیوایس^{۱۲} (TLI)، ۲. شاخص برازش این کری متال^{۱۳} (IFI)، ۳. شاخص تطبیقی برازش^{۱۴} (CFI)، ۴. ریشه ی میانگین مجذور برآورد خطای تقریب^{۱۵} (RMSEA)، ۵. ریشه میانگین مجذور پس مانده استاندارد^{۱۶} (SRMR) کمتر تحت تأثیر عوامل مزاحم و بیرونی قرار می گیرند و نتیجه ی به دست آمده بیشتر مبین نقص در برازش مدل است؛ یعنی، اگر در تحلیل برازش مناسبی وجود ندارد، به علت ماهیت مدل آن است و کمتر تحت تأثیر عوامل مزاحم و بیرونی است. به عنوان جمع بندی کلی از شاخص های برازندگی: مقدار ریشه ی میانگین مجذور برآورد خطای تقریب (RMSEA) که استیگر به عنوان خطای اندازه ی متفاوت برای هر درجه آزادی ارایه کرده است، استفاده می شود. مقدار ریشه میانگین مجذور برآورد خطای تقریب که به واقع همان آزمون انحراف هر درجه ی آزادی است برای مدل هایی که (۱) برازندگی خوبی داشته باشند کمتر از ۰/۰۵ می باشد. (۲) مقادیر بالاتر از آن تا ۰/۰۸ نشان دهنده ی خطاهای معقولی برای تقریب در جامعه است، (۳) مدل های که RMSEA آنها ۰/۱۰ بیشتر باشد برازش ضعیفی دارد. هیو و بنتلر به عنوان نقطه ی برش برازندگی خوب مدل، مقدار کوچکتر یا مساوی ۰/۰۶ را

عوامل اجتماعی موثر بر میزان اعتماد اجتماعی در بین اعضای هیات علمی.....۱۰۹

پیشنهاد کرده اند (هومن ۱۳۸۴، ص ۲۴۵). با استفاده از این مزیت الگوسازی ساختاری، در پایان سعی شده است تا ارتباط علی متغیرهای مکنون با یکدیگر و روابط هر یک از آن ها با معرف های مربوط شان (متغیرهای آشکار) بررسی شود. در ابتدا متغیر وابسته و متغیرهای مستقل به تفکیک با معرفیها بعنوان متغیرهای آشکار بررسی شده اند تا اطمینان حاصل شود که معرف های مناسبی برای متغیر مکنون مورد نظر هستند. سپس در مرحله دوم، شاخصهای متغیرهای مستقل به صورت جداگانه با متغیر وابسته در قالب الگوی لیزرل آزمون شده اند. در مرحله سوم شاخصهای چند متغیر مستقل با یکدیگر با متغیر وابسته (میزان اعتماد اجتماعی) در قالب الگوی لیزرل آزمون شده اند. در این پژوهش بعد پایگاه اجتماعی و بعد سنت گرایی بعنوان متغیرهای مکنون هستند. با توجه با اینکه براساس استدلال های مطرح شده در الگوهای معادلات ساختاری مبنای تصمیم گیری در باره صحت و سقم فرضیه های مطرح در این شیوه تحلیل داده ها از طریق شاخص RMSEA استنتاج شده است، یاد آور می شوم طبق نظر هیو و بنتلر چنانچه مقدار این شاخص کمتر از ۰/۰۶ باشد فرضیه یک و چنانچه مقدار این شاخص بزرگتر یا مساوی ۰/۰۶ باشد فرضیه صفر مورد تایید است. خروجی معادلات ساختاری متغیر ها در الگوهای زیر آمده است:

Chi-Square=432.8, df=6, P-value=0.000, RMSEA=0.048

شکل شماره (۱) نتایج آزمون مدل (ارتباط بین « سنت گرایی » و « اعتماد اجتماعی

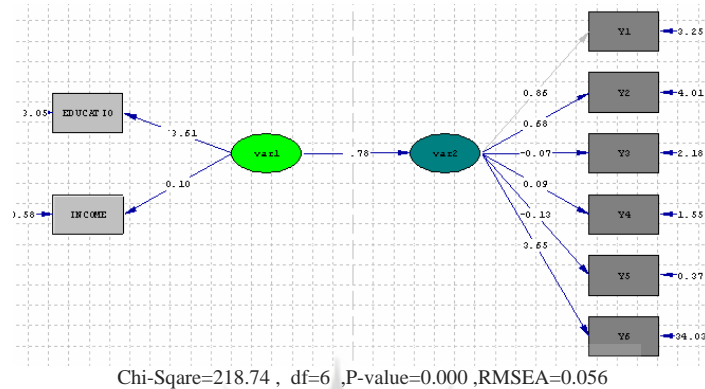
شکل بالا مقدار آماره مجذور خی برابر ۴۳۲٫۸ می باشد که در سطح ۰/۰۰۰ معنی دار است. به عبارت دیگر الگوی ارتباط ابعاد سنت گرایی شامل x24-x29 که توسط ۶ سوال به عنوان متغیر مستقل با

متغیر وابسته اندازه گیری شده، با الگوی حقیقی داده ها متفاوت نیست از آنجا که مقدار «شاخص نیکویی برازش» این مدل برابر ۰/۸۸ می باشد می توان بیان کرد که این مدل برازش قابل قبولی با واقعیت دارد. میزان ضریب بدست آمده بیانگر اثر مستقیم بین «سنت گرایی» و «اعتماد اجتماعی» به میزان ۰/۹۸ می باشد که در سطح بالایی می باشد. به عبارت دیگر هر اندازه گرایش افراد به سنت گرایی افزایش می یابد میزان اعتماد اجتماعی افزایش می یابد. همچنین مدل فوق بیانگر این است که بیشترین اثر را می توان تحت عنوان اثر احترام به میراث گذشته عنوان نمود که رقم ۰/۲۰ به دست آمده است. علاوه بر آن، کمترین میزان اثر، متغیر احترام به رفتار نیاکان محسوب می گردد که رقم ۰/۱۱ به دست آمده است.

جدول شماره (۱۲) شاخص های مرتبط با برازش مدل ارائه شده

شاخص	میزان	تفسیر
مجذور کای (نسبت درست نمایی)	۴۳۲٫۸	برازش کامل در سطح $\alpha = ۰/۰۰۱$
لوئیز - تاکر (شاخص برازش غیر نرم)	۰/۹۱	برازش عالی (ملاک بیش از ۰/۹۰)
بونت - بنتلر (شاخص برازش نرم شده)	۰/۹۰	برازش عالی (ملاک بیش از ۰/۹۰)
هولتر	۰/۷۲	برازش عالی (ملاک بیش از ۰/۷۰)
ریشه خطای میانگین مجذورات تقریب RMSE	۰/۰۶۰	برازش عالی (ملاک کمتر یا مساوی ۰/۰۶)
GFI	۰/۸۸	برازش عالی (ملاک بیش از ۰/۹۰)

با تأکید بر شش شاخص نیکویی برازش می توان به برازش مدل تدوین شده از یکسو و داده های تجربی از سوی دیگر، تأکید داشت. بنابراین انطباق مطلوبی بین مدل به تصویر درآمده و یا مدل ساختاری شده با داده های تجربی فراهم گردیده است و با تأکید بر معادلات ساختاری، الگویی مناسب در زمینه ی رابطه بین «سنت گرایی» و «اعتماد اجتماعی» طراحی گردیده و برازش مطلوب معرف الگویابی معادلات ساختاری با تأکید بر ابعاد سنت گرایی است. به عبارت دیگر مدل پیشنهادی پژوهشگر، از برازش کاملی برخوردار بوده زیرا شاخص برازش غیر نرم لوئیز - تاکر (۰/۹۱) و شاخص برازش نرم شده بونت بنتلر (۰/۹۰)، بالاتر از ۰/۹۰ بوده است. علاوه بر آن، شاخص هولتر (۰/۷۲) بالاتر از ۰/۷۰ بوده و برازش مطلوب را نشان می دهد. همچنین، ریشه خطای میانگین مجذورات تقریب (۰/۰۶۰)، مساوی ۰/۰۶ بوده و معرف برازش مدل محقق است.

شکل شماره (۲) نتایج آزمون مدل (ارتباط بین « پایگاه اجتماعی » و « اعتماد اجتماعی »)

شکل بالا مقدار آماره مجذور خی برابر ۲۱۸٫۷۴ می باشد که در سطح ۰/۰۰۰ معنی دار است. به عبارت دیگر الگوی ارتباط ابعاد پایگاه اجتماعی شامل درآمد و تحصیلات که توسط ۲ سوال به عنوان متغیر مستقل با متغیر وابسته اندازه گیری شده، با الگوی حقیقی داده ها متفاوت نیست از آنجا که مقدار « شاخص نیکویی برازش » این مدل برابر ۰/۸۴ می باشد می توان بیان کرد که این مدل برازش قابل قبولی با واقعیت دارد. میزان ضریب بدست آمده بیانگر اثر مستقیم بین « پایگاه اجتماعی » و « میزان اعتماد اجتماعی » می باشد. همچنین مدل فوق بیانگر این است که بیشترین اثر را می توان تحت عنوان اثر تحصیلات عنوان نمود که رقم ۰/۶۱ به دست آمده است. علاوه بر آن، کمترین میزان اثر، متغیر درآمد محسوب می گردد که رقم ۰/۱۰ به دست آمده است.

جدول شماره (۱۳) شاخص های مرتبط با برازش مدل ارائه شده

شاخص	میزان	تفسیر
مجذور کای (نسبت درست نمایی)	۲۱۸٫۷۴	برازش کامل در سطح $\alpha = 0.001$
لونیز - تا کر (شاخص برازش غیر نرم)	۰/۹۱	برازش عالی (ملاک بیش از ۰/۹۰)
پونت - بنتلر (شاخص برازش نرم شده)	۰/۹۰	برازش عالی (ملاک بیش از ۰/۹۰)
هولتر	۰/۷۰	برازش عالی (ملاک بیش از ۰/۷۰)
ریشه خطای میانگین مجذورات تقریب RMSE	۰/۰۵۶	برازش عالی (ملاک کمتر یا مساوی ۰/۰۶)
GFI	۰٫۸۴	برازش عالی (ملاک بیش از ۰/۹۰)

با تأکید بر شش شاخص نیکویی برآزش می توان به برآزش مدل تدوین شده از یکسو و داده های تجربی از سوی دیگر، تأکید داشت. بنابراین انطباق مطلوبی بین مدل به تصویر درآمده و یا مدل ساختاری شده با داده های تجربی فراهم گردیده است و با تأکید بر معادلات ساختاری، الگویی مناسب در زمینه ی رابطه بین «پایگاه اجتماعی» و «میزان اعتماد اجتماعی» طراحی گردیده و برآزش مطلوب معرف الگویابی معادلات ساختاری با تأکید بر ابعاد پایگاه اجتماعی است. به عبارت دیگر مدل پیشنهادی پژوهشگر، از برآزش کاملی برخوردار بوده زیرا شاخص برآزش غیرنرم لویز - تاکر (۰/۹۱) و شاخص برآزش نرم شده بونت بنتلر (۰/۹۰)، بالاتر از ۰/۹۰ بوده است. علاوه بر آن، شاخص هولتر (۰/۷۰) مساوی ۰/۷۰ بوده و برآزش مطلوب را نشان می دهد. همچنین، ریشه خطای میانگین مجذورات تقریب (۰/۵۶) کوچکتر از ۰/۰۶ بوده و معرف برآزش مدل محقق است.

بحث و نتیجه گیری

برای آزمون برآزش مدل نظری تحقیق با تأکید بر شش شاخص نیکویی برآزش می توان به برآزش مدل تدوین شده از یکسو و داده های تجربی از سوی دیگر، تأکید داشت. بنابراین انطباق مطلوبی بین مدل های به تصویر درآمده و یا مدل ساختاری شده با داده های تجربی فراهم گردیده است و با تأکید بر معادلات ساختاری، الگویی مناسبی در زمینه ی رابطه بین متغیرهای مستقل و وابسته طراحی گردیده و برآزش مطلوب معرف الگویابی معادلات ساختاری است. در جمع بندی نهایی پژوهش حاضر، مطرح می شود که مدل پیشنهادی پژوهشگر، از برآزش کاملی برخوردار بوده زیرا شاخص برآزش غیرنرم لویز - تاکر و شاخص برآزش نرم شده بونت بنتلر، بالاتر از ۰/۹۰ بوده است. علاوه بر آن، شاخص هولتر بزرگتر از ۰/۷۰ بوده و برآزش مطلوب را نشان می دهد. همچنین، ریشه خطای میانگین مجذورات تقریب، بزرگتر از ۰/۰۶ بوده و معرف برآزش مدل محقق است.

نتایج حاصله از آزمون رابطه بین سنت گرایی و اعتماد اجتماعی حکایت از رابطه مستقیم بین دو متغیر است. بر طبق نظریه گیدنز شاید بتوان گفت در جامعه اعضای هیأت علمی واحد رودهن منابع اعتماد همان منابع دوران پیش از مدرن یعنی منابعی همچون سنت، مذهب و اجتماعی محلی است که آن افراد باید همدیگر را بشناسد تا از رهگذر این شناخت متقابل به هم اعتماد داشته باشند براین اساس افراد

هنوز به اهمیت ارزش ها اعتماد و اعتقاد دارند. بنابراین سنت گرایی افراد، نوع خاصی از اعتماد فردی را می طلبد که خاص جوامع سنتی است اما در جامعه صنعتی هنوز جایگاه خود را حفظ کرده است. به عبارت دیگر گرچه گیدنز اعتماد به نظامهای انتزاعی (نهاد ها و سازمانها) را خاص جوامع صنعتی شده و مدرن می داند اما در جامعه دانشگاهی که موضوع مورد مطالعه در این مقاله است به نسبت خیلی کمی وجود دارد. به لحاظ میزان اعتماد اجتماعی نتایج نشان داد که این میزان در سطح مطلوب و متوسط ارزیابی می شود.

نتایج حاصل از آزمون رابطه پایگاه اجتماعی میزان اعتماد اجتماعی حکایت از رابطه مستقیم بین دو متغیر است. امروزه علمای آموزش و پرورش اذعان می کنند که علم و دانش عامل مهمی است که می توانند در تقویت اعتماد اجتماعی مؤثر باشد. امروزه افراد با تحصیلات بالا افرادی نیستند که شیوه های اجتماعی شدن مبتنی بر بدگمانی، احتیاط دوری گزینی از دیگران را تجربه کنند، زیرا این ویژگیها مانع ایجاد زمینه اصلی برای اعتماد خواه نسبت به اشخاص نا آشنا و خواه نسبت به اصول انتزاعی و نیز شخصی است. بنابراین اعتماد قبل از هر چیز آموختنی است و در تجربه اجتماعی بوجود می آید و در برهم کنش اجتماعی ساخته می شود. با توجه به اهمیت اعتماد اجتماعی در جامعه باید در جستجوی راههایی بود که موجبات افزایش آن فراهم آید برای افزایش اعتماد اجتماعی در جامعه نمونه با توجه به چارچوب تئوریک تحقیق این پیشنهادات را می توان ارائه داد. یافته های این تحقیق نشان می دهد که یکی از عوامل ایجاد اعتماد اجتماعی، میزان دانش و تحصیلات افراد است. افرادی که تحصیلات بالا دارند، میزان اعتماد اجتماعی بالایی دارند. از اینرو به نظر می رسد در صورتی که شرایطی فراهم شود تا اعضای هیات علمی که تحصیلات فوق لیسانس دارند به نحو مطلوب به تحصیلات خود ادامه دهند، سطح اعتماد اجتماعی هم احتمالاً به نحو متناسبی افزایش خواهد یافت.

یکی از عوامل اثر گذار بر روی اعتماد اجتماعی احساس تعلق جمعی است، بنابراین باید مسئولان به مراسم و مناسک ملی در دانشگاه توجه بیشتری کنند تا از طریق شرکت اعضای هیات علمی در این مراسم موجبات تقویت احساس تعلق جمعی را فراهم نمایند.

۱۱۴ ..... پژوهش نامه علوم اجتماعی ، سال سوم، شماره اول، بهار ۱۳۸۸

در این پژوهش سنجش بسیاری از متغیرهای مهم میسر نشد. پیشنهاد می شود در تحقیقات آتی سنجش متغیرهایی همچون سطح فرهنگی خانواده، رضایت شغلی، هویت و شبکه روابط اجتماعی مورد سنجش قرار گیرد. همچنین با انجام تحقیقی به شیوه مقایسه ای، این موضوع در سایر واحدهای دانشگاهی مورد بررسی قرار گیرد.

پی نوشت ها

1-Lisrel	9-Marsh,Balla&Mcdonald
2-pilot study	10-Adjusted Goodness of fit Index
3-Content Validity Ratio	11-Normed fit Index
4-Structtural Equation Models	12-Tacker lewis index
5-Goodness of fit Index	13-ermental fit index
6-Chi-square	14mparative fit index
7-Bentler&Bonett	15-t mean square error of approximation
8-Gerbing&Anderson	16-ndardized root mean square residual

منابع

- آزاد ارمکی، تقی؛ کمالی، افسانه (۱۳۸۳). «اعتماد، اجتماع، جنسیت». **مجله جامعه شناسی ایران**. شماره ۲: ۱۰۰-۱۳۲.
- امیر کافی، مهدی (۱۳۸۰). «اعتماد اجتماعی و عوامل مؤثر بر آن». **نمایه پژوهشی**. شماره ۱۸، وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی: ۳۹-۴۰.
- امیر کافی، مهدی (۱۳۷۴). «اعتماد اجتماعی و عوامل مؤثر بر آن». پایان نامه کارشناسی ارشد، دانشکده علوم اجتماعی، دانشگاه شهید بهشتی تهران.
- انعام، راحله (۱۳۸۱). «بررسی اعتماد بین شخصی در بین روستائیان نمونه شهرستان شهریار». پایان نامه کارشناسی ارشد، دانشکده علوم اجتماعی و اقتصادی، دانشگاه الزهرا تهران.
- بشیریه، حسین (۱۳۷۵). «ایدئولوژی و فرهنگی سیاسی، گروه های حاکم در دوره پهلوی». **فصلنامه نقد و نظر**. تابستان و پاییز.
- چلبی، مسعود (۱۳۷۵). «جامعه شناسی نظم». تهران: انتشارات نی، چاپ اول.
- سامپسون، در: گولد جولیس و ویلیام، کولب، (۱۳۷۶). **فرهنگ علوم اجتماعی**. گروه مترجمان به کوشش محمد جواد زاهدی. تهران: انتشارات مازیار، چاپ دوم.
- قنادان، منصور و دیگران (۱۳۷۹). **جامعه شناسی**. تهران: انتشارات آوای نور، چاپ سوم.
- کوئن، بروس (۱۳۷۶). **مبانی جامعه شناسی**. ترجمه غلامعباس توسلی و رضا فاضل. تهران: انتشارات سمت، چاپ نهم.
- گیدنز، آنتونی (۱۳۷۸). **جامعه شناسی**. ترجمه منوچهر صبوری. تهران: انتشارات نی، چاپ پنجم.
- گیدنز، آنتونی (۱۳۸۰). **پیامدهای مدرنیته**. ترجمه محسن ثلاثی. تهران: انتشارات مرکز، چاپ دوم.
- گیدنز، آنتونی (۱۳۷۸). **تجدد و تشخص**. ترجمه ناصر موفقیان. تهران: انتشارات نی، چاپ اول.
- کلاتری، خلیل، (۱۳۸۲). **پردازش در تحقیقات اقتصادی و اجتماعی**. تهران: شریف.
- هومن، حیدر علی، (۱۳۸۴). **مدل یابی معادلات ساختاری با کاربرد نرم افزار لیزرول**. تهران: نشر سمت.

(ب) منابع انگلیسی

- Anderson, J.C.; Gerbing, D.W. (1984). The effect of sampling error on convergence, improper solutions, and goodness of fit indices for maximum likelihood confirmatory factor analysis. *psychometrika*, 49, 155-173.
- Bentler, P.M.; Bonett, D.G. (1980). Significance Test and Goodness of Fit in the Analysis of covariance Structures. *Psychological Bulletin*, 88, 588-606
- Marsh, H.W.; Balla, J.R.; Macdonald, R.P. (1998). Goodness of Fit indices in confirmatory factor analysis: Effect of sample size. *psychological Bulletin*, 103, 391-411
- Maryama, G.M. (1997). **Basics of structural equation modeling**. sage publications
- Jahson, D. (1993), **Reaching out: Intrprsonal effectiveness and self-actualization**, Boston university press.
- Ritzer, G. (2000), **Sociological Theory**, McGraw-Hill Higher Education, fifth edition.

Effects of Social Factor in Social Trust within Faculty Members

Dr.Majid kaffashi
Assistant Professor of, Islamic Azad University, Roudhen Branch

Abstract

This research is "Effects of Social Factor in Social Trust within Faculty Members of Islamic Azad University Roudhen branch". The main aim of this research is the recognition of effect factors for achieving an analytic theoretical model for evaluation.

The research method is experimental research, using questionnaires for gathering information. The sample society includes 180 Faculty Members of Islamic Azad University Roudhen branch that selected by stratify and simple random sampling method. The gathered data through statistical descriptive and inferential analysis by Lisrel software's were implemented.

The research findings indicate a inverse relation between independent variabeles and dependent variable. Also structural equational model findings indicate a relationship between independent variabeles and dependent variable and there is aduption between structural model and experimental data.

Key Words: Social Trust, Traditionalism, Social status, Structtural Equation Models

---

¹ .Lisrel

² pilot study

³ .Content Validity Ratio

⁴ .Structtural Equation Models

⁵ .Goodness of fit Index

⁶ Chi-square

⁷ .Bentler&Bonett

⁸ .Gerbing&Anderson

⁹ .Marsh, Balla&McDonald

¹⁰ . Adjusted Goodness of fit Index

¹¹ .Normed fit Index

¹² .Tacker lewis index

¹³ .Incermental fit index

¹⁴ Comparative fit index

¹⁵ .Root mean square error of approximation

¹⁶ .Standardized root mean square residual